

רשומות

הצעות חוק

2 בספטמבר 1985

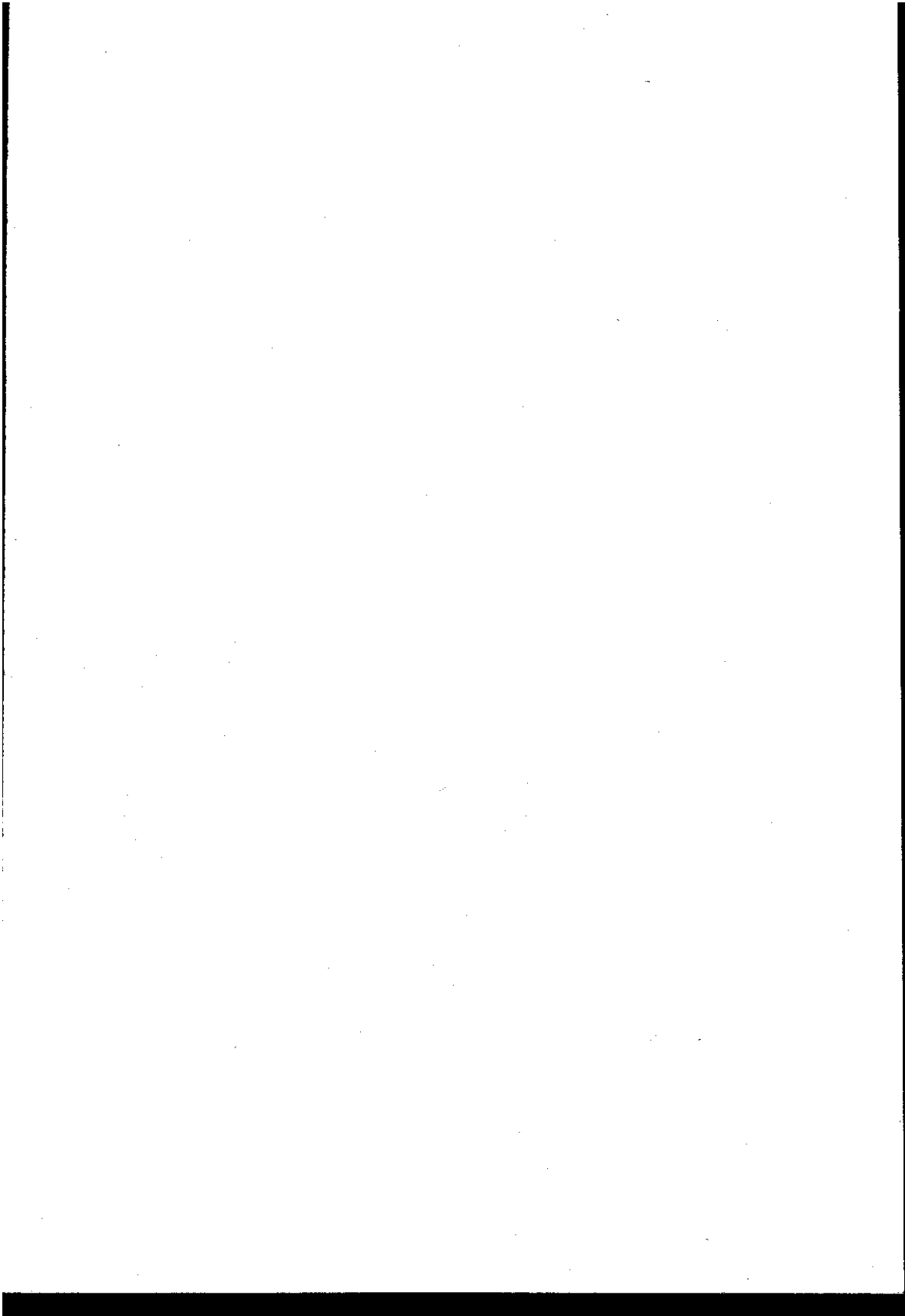
1750

ט"ז באלול התשמ"ה

צמוד

273	.	.	.	.	.	.	חוק מטבע השקל החדש, התשמ"ה-1985
276	.	.	.	.	.	חוק הסדרים לשעת חירום במשק המדינה, התשמ"ה-1985	

תיקון טעות דפוס

חוק מטבע השקל החדש, התשמ"ה-1985

1. (א) המטבע של ישראל יהיה שקל חדש.
 (ב) החלק המאה של השקל החדש יהיה האגורה.
2. (א) שקל חדש אחד יהיה שווה ערך לאלף שקלים ויבוא במקומם.
 (ב) אגורה תהיה שוות ערך לעשרה שקלים ותבוא במקומם.
 (ג) כל מקום שבו נאמר, בכל דרך שהיא, סכום בלירות או בשקלים, יראו כאילו נאמר בו סכום שווה ערך בשקלים חדשים.
3. (א) ביום תחילתו של חוק זה יחדלו מלהיות הילך חוקי בישראל —
 (1) מעות בערך נקוב של אגורה חדשה;
 (2) מעות ושטרות בערך נקוב של שקל אחד;
 (3) מעות ושטרות בערך נקוב של המישה שקלים.
 (ב) על אף האמור בסעיפים 9 ו-10, מטבע שלא בוטל על פי סעיף קטן (א) ושהיה הילך חוקי ערב תחילתו של חוק זה, ימשיך לשמש הילך חוקי עד תום שנה מיום תחילתו של חוק זה.
 (ג) האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) לא יחול על מעות שהוכרוזו כמטבעות זכרון או מטבעות מיוחדים, לפי סעיף 33 לחוק בנק ישראל, התשי"ד-1954.¹
 (ד) המוסר לבנק ישראל או לבנק או לבנק חוץ כמשמעותם בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981,² מטבע הנקוב בשקלים, לרבות מטבע שחדל לשמש כהילך

המטבע
 השוואת ערכי מטבע
 שקלים כהילך חוקי וביטולם

דברי הסבר

ערך לאלף שקלים, וכי החלק המאה של השקל החדש יהיה אגורה.

מוצע כי תהליך החלפת המטבע יתבצע **סעיף 3** כלהלן:

עם אישור החוק המוצע יוכנסו למחזור מעות ושטרות מסדרת השקל החדש והאגורה. אלה ישמשו במחזור לצד המטבע מסדרת השקל, וניתן יהיה לבצע תשלומים בשני סוגי המטבע עד לביטול של השקל כהילך חוקי בתום שנה. תקופת השנה האפשרי החלפה מסודרת של מחזור המזומנים באמצעות הבנקים ובנק ישראל.

במשך שנה נוספת לאחר ביטולם של שטרי הכסף והמעות מסדרת השקל כהילך חוקי, ניתן יהיה עדיין להחליפם בבנקים ובבנק ישראל, אך לא להשתמש בהם.

החלפת המטבע, אף שלכאורה היא צעד טכני גרידא, הנה בעלת משמעות רחבה בתחום היעול, החסכון ופישוט השימוש היום-יומי במטבע.

עליות המחירים במשק מאז הונפק מטבע השקל בפברואר 1980 שחקו את כוח הקניה שלו כמעט פי 400. שחיקה זו הביאה לכך שנדרש מספר רב של ספרות לבטא גדלים כספיים, עובדה שגרמה קשיים חולכים וגדלים בחיי היום-יום, בהפעלתם של מחשבים. קופות, צגים של משקלים וכיוצא בזה. החוק המוצע יתאים את המטבע לרמת המחירים הקיימת.

סעיפים בחוק מטבע השקל, התשמ"ה-1980, נקבע 1 ו-2 כי יחידת המטבע תהיה השקל, וכי החלק המאה של השקל יהיה האגורה החדשה. מוצע כי יחידת המטבע תהיה מעתה שקל חדש שיהיה שווה

1 ס"ח התשי"ד, עמ' 192.
 2 ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

חוקי על פי האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), תוך שנתיים מיום תחילתו של חוק זה, יהא זכאי לקבל תמורתם, ללא עמלה, שטרי כסף ומעות הנקובים בשקלים חדשים ובאגורות, ועל בנק ישראל וכל בנק כאמור, בכל סניפיו, להחליף מטבע כאמור; על אף האמור בסעיף 7, המוסר יהא זכאי לקבל אגורה רק אם מסר מטבע שווה ערך לעשרה שקלים.

היום הקובע

4. (א) יום כ' בטבת התשמ"ו (1 בינואר 1986) יהיה היום הקובע.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), שר האוצר רשאי לקבוע בהודעה ברשומות מועד מאוחר מזה שיהיה היום הקובע.

(ג) שר האוצר רשאי לקבוע בצו כי ביום הקובע וביום סמוך לו יהיו הבנקים סגורים לציבור; נקבע כאמור, יחולו הוראות סעיפים 8 עד 8 כ"א לפקודת הבנקאות, 1941, בתיאומים שיקבע שר האוצר בצו בהתייעצות עם נגיד בנק ישראל.

5. (א) לפני היום הקובע, בכל מקום אשר על פי דין יש לנהל פנקסים או לערוך מסמך במטבע ישראלי — יירשם כל סכום בשקלים; החל ביום הקובע יירשם כל סכום כאמור בשקלים חדשים.

רישומים על פי דין והצגת מחיר בתקופת מעבר

(ב) כל המציג מחיר לפני היום הקובע — למעט מי שמציג כדין מחיר נקוב במטבע חוץ — יציגו בשקלים בלבד או בשקלים ובשקלים חדשים כאחת, ובציון מפורש וברור של שם המטבע.

6. (א) בסעיף זה —

הוראות מעבר לענין שיקים

"בנק" — בנק ובנק חוץ כמשמעותם בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א—1981, בנק ישראל ובנק הדואר;

"סימן ישן" — סימן שנקבע לפי סעיף 4(ב) לחוק מטבע השקל, התשמ"ב—1980;

"סימן חדש" — סימן שנקבע לפי סעיף קטן (ב).

(ב) המפקח על הבנקים יקבע בהודעה ברשומות סימן שיופיע על כל שיק האמור להיות נקוב בשקלים חדשים.

(ג) לפני היום הקובע לא יהא בנק חייב לכבד שיק משוך בשקלים חדשים או שיק הערוך על טופס שיק שיש עליו סימן חדש.

ד ב ר י ה פ ב ר

לנקוב הסכום בשקלים. ניתן יהיה לצרף ליד המחיר בשקלים גם מחיר בשקלים חדשים ואגורות.

סעיף 6 בסעיף זה מוצעת הוראת מעבר מיוחדת לשיקים. עד ליום 1 בינואר 1986 יירשמו הסכומים בשיקים בשקלים בלבד, ולאחר מכן — בשקלים חדשים בלבד. טופסי השיקים יסומנו בסימנים מיוחדים שיבחינו בין שיקים הנקובים בשקלים לבין שיקים הנקובים בשקלים חדשים.

סעיפים התאמת הרישומים הכספיים למיניהם במשק 4 ו-5 למטבע החדש דורשת זמן. לכן כל הרישומים הכספיים ימשיכו להתנהל בשקלים ולא בשקלים חדשים, גם לאחר קבלתו של החוק המוצע.

העברת כל הרישומים הכספיים במשק לשקלים חדשים תתבצע ביום כ' בטבת התשמ"ו (1 בינואר 1986).

כל מציג מחיר על פי דין בתקופת המעבר חייב

3 ע"ר 1941, תוס' 1, עמ' 85.
4 ס"ח התש"ס, עמ' 128.

(ד) החל ביום הקובע לא יהא בנק חייב לכבד שיק משוך בשקלים חדשים אם נערך על טופס שיק שיש עליו סימן ישן.

(ה) החל ביום הקובע לא יהא בנק חייב לכבד שיק משוך בשקלים אלא אם כן נתקיימו כל אלה:

(1) השיק ערוך על טופס שיק שיש עליו סימן ישן;

(2) השיק נמסר לשם גביה או ערובה לבנק לפני היום הקובע;

(3) השיק הוצג לפרעון תוך ששה חדשים לאחר היום הקובע.

(ו) שיק שנערך על טופס שיק שיש עליו סימן חדש, רשאי הבנק הנמשך לראות כל סכום הנקוב בו כסכום בשקלים חדשים אף אם צויינה או מופיעה בו המלה "שקל" או "שקלים" ללא ציון המלה "חדש" או "חדשים".

(ז) אין בהוראות סעיפים קטנים (ג) עד (ו) כדי לגרוע מחובותיהם וזכויותיהם של מושך שיק או של נפרע, מסב, או אוחו בו, בינם לבין עצמם, או כדי להטיל חובה על בנק נמשך לכבד שיק כשלא היתה עליו חובה לעשות זאת כלפי מושך השיק.

(ח) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי בצו —

(1) לקבוע מועד שבו יפקע תקפו של סעיף זה או של חלק ממנו;

(2) להאריך את המועד הקבוע בסעיף קטן (ה)(3).

7. היה סך כל הסכום העומד להשתלם מסתיים בשבר של אגורה, ייראה השבר שהוא חצי אגורה או יותר — כאגורה שלמה, ושבר שהוא פחות מחצי אגורה — בטל.

8. (א) על אף האמור בחוק זה, יהא בנק ישראל רשאי להוציא מטבעות זכרון או מטבעות מיוחדים כמשמעותם בסעיף 33 לחוק בנק ישראל, התשי"ד—1954, הנקובים בשקלים, ובלבד שהבנק החל בהכנתם לפני יום תחילתו של חוק זה.

(ב) מטבע שהוצא כאמור בסעיף קטן (א) והוכרו על ידי הנגיד כמטבע זכרון או כמטבע מיוחד, לפי סעיף 33 לחוק בנק ישראל, התשי"ד—1954, יהא הילך חוקי בישראל.

9. חוק מטבע השקל, התש"ם—1980 — בטל.

10. בחוק בנק ישראל, התשי"ד—1954, בסעיף 1, במקום הגדרת "מטבע" יבוא: "מטבע" — כאמור בסעיף 1 לחוק מטבע השקל החדש, התשמ"ה—1985;

11. תחילתו של חוק זה ביום י"ח באלול התשמ"ה (4 בספטמבר 1985).

12. שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהתייעצות עם נגיד בנק ישראל, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

דברי הסבר

סעיף 7 עיגול סכומים לתשלום במידה ויסתכמו בשבר שהוא פחות מהערך הנמוך ביותר — אגורה אחת — יעשה על הבסיס המקובל: מחצית אגורה ומעלה תעוגל לאגורה שלמה, וסכום שהוא פחות ממחצית האגורה — יבוטל.

חוק הסדרים לשעת חירום במשק המדינה, התשמ"ה—1985

פרק א': הוראות יסוד

1. חוק זה קובע הסדרים לשעת החירום שבה מצוי משק המדינה, במטרה לצמצם את ההוצאות של הממשלה ושל גופים אחרים, להגדיל את הכנסות המדינה, ולהשיג יעדים כלכליים נוספים. המטרה

2. (א) ענין שלגביו נקבעה הוראה בחוק זה, לא תחול באותו ענין הוראה אחרת שנקבעה בדיון, בהוראת מינהל, בהסכם, בצו הרחבה, בפסק דין או בפסק בוררות. תוקף

(ב) פעולה לפי חוק זה לא תיחשב עבירה על הוראת דין, הוראת מינהל או תקנון או הפרתם, אי ציות לפסק דין או לפסק בוררות או הפרה של הוראה בהסכם או התחייבות אחרת, ולא תהווה עילה לתביעה משפטית, בין פלילית ובין אזרחית, או לתביעה אחרת.

(ג) בסעיף זה, "הסכם" — לרבות הסכם קיבוצי כללי או מיוחד כמשמעותם בחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז—1957, חוזה עבודה או הסדר אחר, קיבוצי או אישי, שלפיו מעביד משלם שכר לעובד או מסדיר קבלת אדם לעבודה או סיוע עבודתו, יחסי עבודה או זכויות וחברות של הארגונים בעלי ההסכם, או חלק מעניינים אלה.

פרק ב': שכר, תנאי עבודה ופיטורים

סימן א': פרשנות

3. בפרק זה — המרות

"ארגון עובדים" — ארגון עובדים או ועד עובדים אשר לפי הסכם יש לנהל עמו דיון, משא ומתן או התייעצות לענין פיטורים, ובאין הסכם כאמור — ועד העובדים;

"גוף ציבורי" —

(1) כל משרד ממשלתי הממשלה;

(2) כל גוף מתוקצב כמשמעותו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה—1985, למעט החברות הממשלתיות שהממשלה תקבע לענין זה בהודעה ברשומות, ולענין סימן ג' — גם למעט בנק ישראל;

(3) תאגיד שהממשלה משתתפת בתקציבו, במישרין או בעקיפין, שהרשות המוסמכת קבעה לענין זה בהודעה ברשומות;

דברי הסבר

סעיפים 1 ו-2 אינו מתיישב עם דינים הסכמים קיימים, לפיכך יש לקבוע כי ההסדרים שבחוק זה יחולו במקום ההוראות שבאותם דינים והסכמים.

סעיף 1 חוק זה בא להחליף את תקנות שעת חירום (הסדרים לשעת חירום במשק המדינה), התשמ"ה—1985 ("ק"ת התשמ"ה, עמ' 1612), שהותקנו עקב הכרתה של הממשלה כי משק המדינה מצוי במצב חירום המחייב נקיטה מיידית בצעדים מיוחדים.

1 ס"ח התשי"ז, עמ' 63.
2 ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

"מנהל כללי" —

- (1) במשרד ממשלתי הממשלה — המנהל הכללי של המשרד ;
  - (2) במערכת בתי המשפט ובתי הדין לעבודה — מנהל בתי המשפט ;
  - (3) במערכות בתי הדין הדתיים — מנהל בתי הדין הרבניים, מנהל בתי הדין השרעיים או מנהל בתי הדין הדרוזיים ;
  - (4) במינהל מקרקעי ישראל — מנהל המינהל ;
  - (5) ברשות מקומית — ראש הרשות המקומית ;
  - (6) בכל גוף ציבורי אחר — מי שבסמכותו להחליט על פיטורי עובד של אותו גוף ;
- "מעביד" — כל המשלם שכר או אחראי לתשלומו ;
- "עובד" — לרבות חייל בשירות קבע בצבא-הגנה לישראל, שוטר וסוהר, ולרבות עובד המועסק מחוץ לישראל ;
- "שכר" — הכנסת עבודה כמשמעותה בסעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה⁸ ;
- "תשלום גילווח" — כל תשלום או הטבה שאינם שכר והם משתלמים בקשר לעבודה ;
- "השכר הקובע" — השכר וכל תשלום גילווח שאדם קיבל או היה זכאי לקבל לפני תחילת התקופה הקובעת, בצירוף פיצוי התייקרות לפי סעיף 4 (א) ;
- "הרשות המוסמכת" — שר האוצר או מי שהוא הסמיך לענין פרק זה, דרך כלל או לענין מסויים ;
- "התקופה הקובעת" — החדשים יולי, אוגוסט וספטמבר 1985.

סימן ב' : תנאי עבודה

4. (א) החל מן השכר לחודש יולי 1985 ישלמו המדינה או גוף ציבורי לכל מי פיצוי שמקבל מהם שכר, וכן ישלם כל מעביד למי שמקבל ממנו שכר, פיצוי התייקרות בהתאם לאמור בסעיף 2(א) להסכם קיבוצי כללי בדבר תוספת היוקר לתקופת החירום שנחתם בין לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים לבין ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל ביום 16 ביולי 1985.
- (ב) בנוסף על האמור בסעיף קטן (א), ועל אף האמור בסעיף 5, רשאית הרשות המוסמכת, לפי שיקול דעתה, לקבוע בצו שיעור או סכום שבו יועלו השכר או תשלום גילווח בתקופה הקובעת או בהלק ממנה, כפיצוי נוסף.

דברי הסבר

יצויין כי באותם שלושה חדשים תלה הקפאה של מחירי מצרכים ושירותים בהתאם לתקנות שעת חירום (יציבות מחירים במצרכים ובשירותים) (מס' 3), התשמ"ה—1985.

סעיפים מוצע להקטין את הוצאות השכר במשק 4 עד 6 בתקופה של שלושה חדשים. לשם כך ישולם לעובדים פיצוי התייקרות שיבוא במקום תוספות היוקר לפי הסכם תוספת היוקר, ופרט לכך יוקפא השכר.

3 דיני מדינת ישראל, גוסס חדש 6, עמ' 120.

(ג) הפיצוי לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב) לא ישולם לעובד המועסק מחוץ לישראל ושכרו משולם במטבע חוץ, וכן לא ישולם לעובד ששכרו צמוד למטבע חוץ אם השכר הקובע חושב לפי שער החליפין ביום תחילת התקופה הקובעת או אחריו.

(ד) (1) בסעיף קטן זה —

"שכר שולי" — חלק שכרו של עובד העולה על תקרת ההכנסה שחל עליה מס בשיעור של 20%, אך אינו עולה על סכום תשלומי ביטוח לאומי שהמעביד מנכה מסך כל שכרו;

"עובד" — עובד שעבד במקום עבודה אחד חודש מלא, כולל ימי העדרות שבשלהם משתלם לו שכר, לרבות עובד שעבד כאמור במשרה חלקית;

"תשלומי ביטוח לאומי" —

(1) דמי ביטוח על פי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח — 1968⁴;

(2) היטל חינוך והיטל חינוך על-יסודי המשתלמים לפי סעיף 8 לחוק לימוד חובה (תיקון מס' 11), התשל"ח—1978⁵;

(3) היטל לפי סעיף 22 לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א—1951⁶;

"מס"ו" תקרת הכנסה" — כמשמעותם בפקודת מס הכנסה.

(2) עובד ששכרו בעד כל אחד מן החדשים אוגוסט עד דצמבר 1985 אינו עולה על תקרת ההכנסה שחל עליה שיעור מס של 20%, יהיה זכאי לקבל מהמדינה מענק בסכום השווה לסכום תשלומי ביטוח לאומי שנוכה משכרו בעד אותו חודש; עובד ששכרו גבוה מן האמור בסכום שאינו עולה על שכרו השולי, יהיה זכאי לקבל מהמדינה מענק בסכום השווה להפרש בין סכום תשלומי ביטוח לאומי שנוכה משכרו לבין סכום השווה ל-70% משכרו השולי;

(3) המעביד ישלם לעובד את המענק, ביחד עם השכר בעד אותו חודש, והמדינה תחזיר למעביד את הסכום ששילם כאמור;

(4) המעביד יקוז את הסכום המגיע לו לפי פסקה (3), תחילה מהגניקיים במקור שניכה מעובדיו על פי פקודת מס הכנסה ולאחר מכן ממס המעסיקים שהוא חייב בו על פי חוק מס מעסיקים, התשל"ח—1975⁷; לא ניתן לקוז כאמור את מלוא הסכום, יגיש המעביד לפקיד השומה דרישה להחזר, בטופס שקבע הנציב, ופקיד השומה יחזיר לו את הסכום האמור תוך שלושים ימים מיום קבלת הדרישה האמורה; לא החזיר פקיד השומה במועד האמור סכום שהיה עליו להחזיר, יהא חייב להחזירו בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כמשמעותם בסעיף 159א לפקודת מס הכנסה שנצברו בתקופה שמיום קבלת הדרישה להחזר עד יום התשלום.

(5) המענק לא יחשב כשכר עבודה לכל דבר וענין, ולא יהווה הכנסה בידו העובד לענין מס הכנסה.

4 ס"ח התשכ"ח, עמ' 108.

5 ס"ח התשל"ח, עמ' 128; התשמ"ח, עמ' 57 ועמ' 164.

6 ס"ח התשי"א, עמ' 78; התשכ"ט, עמ' 156.

7 ס"ח התשל"ח, עמ' 118.

5. (א) בתקופה הקובעת או לגביה, לא ישולמו מאת המדינה או גוף ציבורי לכל שינויים בשכר מי שמקבל מהם שכר, ולא ישלם מעביד למי שמקבל ממנו שכר, שכר ותשלומים נילווים בסכום העולה על השכר הקובע.

(ב) בתקופה הקובעת או לגביה לא ישונו הסכומים, השיעורים ודרך החישוב של תשלומים בעד שעות נוספות, שכר עידוד, החזר הוצאות, קצובת-הבראה ותשלומים אחרים המחושבים לפי יחידת מדידה כלשהי (להלן — תשלומים לפי יחידה); היו מספר היחידות שבעדן יש לשלם תשלום לפי יחידה כלשהו בחודש פלוני בתקופה הקובעת שונה מהמספר שנכלל בשכר הקובע, לא יובא ההפרש בחשבון לענין חישוב השכר והתשלומים הנילווים לפי סעיף קטן (א).

(ג) חל שינוי בהיקף המשרה או העבודה לאחר תחילת התקופה הקובעת, יובא השינוי בחשבון לענין חישוב השכר והתשלומים הנילווים לפי סעיף קטן (א).

(ד) מעביד לא ישנה בתקופה הקובעת את דרגתו של העובד, תיאור תפקידו או תנאים אחרים המתייחסים לעבודתו באופן שיעלה את השכר הקובע; הרשות המוסמכת רשאית לקבוע בצו סייגים וסוגי מקרים שלגביהם לא תחול הוראה זו.

(ה) אין בסעיף זה כדי לגרוע מסמכותו של שר העבודה והרווחה ליתן צו הרחבה לפי סעיף 25 לחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז—1957, לגבי הסכם קיבוצי כללי שנחתם לפני תחילת התקופה הקובעת ותחילתו לפני התקופה הקובעת.

שינוי שכר 6. (א) כל חישוב המבוסס על שכר או על תשלום נילווה לגבי התקופה הקובעת וכל חישוב הכולל אותם, שייעשו לאחר התקופה הקובעת, יבוססו על השכר והתשלום הנילווה כפי ששונו או נקבעו בחוק זה או לפיו.

(ב) נקבע בהוראה לפי חיקוק כי משכורת, שכר יסוד או משכורת יסוד יוגדלו ב־1 באוקטובר של שנה פלונית, על פי העליה בשכר הממוצע כמשמעותו בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח—1968 (להלן — הוראת העדכון), תחושב ההגדלה ב־1 באוקטובר 1985, וכל עוד לא שונתה הוראת העדכון — גם בכל מועד הגדלה שלאחריו, בדרך שנקבעה בהוראת העדכון, בשינויים אלה:

(1) החישוב ייעשה לעומת 1 באפריל 1985;

(2) לגבי התקופה שבין 1 באפריל 1985 לבין 30 בספטמבר 1985 יופחת שליש משיעור ההגדלה.

דברי הסבר

כן מוצע לקבוע כי בעדכון הבא של משכורות הצמודות לשכר הממוצע ינוכה שליש מעליית השכר בחדשים אפריל עד ספטמבר 1985.

מוצע להבהיר כי אין הקפאת השכר מונעת הוצאת צווי הרחבה לגבי הסכמים קיבוציים שנעשו לפני 1 ביולי 1985.

סימן ג': פיתורים

7. הוראות סימן זה יחולו על המעבידים והעובדים בגוף ציבורי. תחולה
8. (א) הממשלה תקטין את מספר עובדי המדינה כך שמספרן של המשרות בשירות המדינה יהיה כמפורט בתוספת הראשונה. הקטנת מספר העובדים בגופים ציבוריים
- (ב) הרשויות המקומיות יקטינו את מספר העובדים המועסקים בהן כך שמספרם הכולל יהיה קטן ב-4000 לעומת מספר העובדים במשרות מלאות שהיו מועסקים בהן ב-31 במרס 1985; שר הפנים יורה על חלוקת מספר זה בין הרשויות המקומיות.
- (ג) כל גוף ציבורי שסעיפים קטנים (א) או (ב) אינם חלים עליו יקטין את מספר העובדים המועסקים בו ב-3% לעומת מספר העובדים במשרות מלאות שהיו מועסקים בו בתחילת התקופה הקובעת.
- (ד) סעיף קטן (ג) אינו גורע מחובתו של גוף ציבורי להקטין את מספר עובדיו על-פי החלטות של הממשלה שניתנו לפני תחילת התקופה הקובעת.
9. הקטנת מספר העובדים כמתחייב מהוראות סעיף 8 (א) עד (ג) ומהחלטות הממשלה כאמור בסעיף 8 (ד) תבוצע בדרך של פיתורי עובדים; ראש הממשלה ושר האוצר רשאים לקבוע בצו כי הפיתורים יבוצעו בדרך הבאה: פיתורי עובדים
- (1) המנהל הכללי יערוך, עד למועד שיקבעו ראש הממשלה ושר האוצר בצו, רשימה של עובדים המועמדים לפיתורים, ויודיע על כך, עד אותו מועד, לכל עובד הכלול ברשימה ולארגון העובדים;
  - (2) ארגון העובדים רשאי להודיע בכתב למנהל הכללי, תוך עשרה ימים מיום שהודיע המנהל הכללי כאמור בפסקה (1), את שמותיהם של עובדים אשר מוצע לפטרם במקום עובדים הכלולים ברשימה שערך המנהל הכללי; ארגון העובדים יודיע על כך לכל עובד הכלול ברשימתו;
  - (3) ניתנה הודעה כאמור בפסקה (2), יזמין המנהל הכללי את נציגי ארגון העובדים לדיון, שיסתיים תוך עשרה ימים מיום מתן ההודעה כאמור;
  - (4) בתום עשרה ימים מיום מתן ההודעה כאמור בפסקה (1), ואם הוגשה הצעה לפי פסקה (2) — בתום עשרה ימים מיום ההצעה, יחליט המנהל הכללי מי העובדים שיש לפטרם, ויודיע לכל עובד כאמור על החלטתו, על מועד ביצועה ועל הזכויות שלהן הוא זכאי בעקבות הפיתורים;
  - (5) הפיתורים ייכנסו לתקפם שלושים ימים אחרי מתן הודעת המנהל הכללי לפי פסקה (4).
10. עד תום שנת הכספים 1985 לא יקבל גוף ציבורי עובדים חדשים, בין על פי מכרז ובין על פי חוזה מיוחד או בדרך אחרת, באופן שמספר העובדים שהוא יעסיק יעלה על הגבלה על קבלת עובדים חדשים

דברי הסבר

סעיפים מצב החירום שבו מצוי משק המדינה מחייב 8 עד 11 הפחתה משמעותית בתקציב המדינה. הפחתה כזו מחייבת צמצום בכוח האדם המועסק בשירות המדינה, ברשויות מקומיות ובגופים ציבוריים אחרים. הצמצום המוצע הוא בשיעור של 3% מכוח האדם, וזאת בנוסף למה שנקבע בהחלטות ממשלה קודמות וטרם בוצע במלואו. הפיתורים יבוצעו בהתאם להסלמי העבודה אולם

מספר העובדים המתחייב מביצוע סעיף 9, אלא אם כן התירה זאת הרשות המוסמכת בנסיבות מיוחדות.

סמכויות הרשות המוסמכת

11. (א) כל סמכות שהוענקה למנהל הכללי על פי סימן זה, מוקנית גם לרשות המוסמכת, והיא רשאית להשתמש בסמכות, לפי שיקול דעתה, אם המנהל הכללי אינו מפעיל את הסמכות כנדרש בסימן זה.

(ב) בסעיף זה, "הרשות המוסמכת" — שר האוצר יחד עם השר הנוגע בדבר, או מי ששר האוצר הסמיך לענין זה יחד עם מי שהשר הנוגע בדבר הסמיך לענין זה; הסמכה כאמור יכול שתהיה דרך כלל או לענין מסויים.

סימן ד': עובדי הוראה

החליטה הטבות לעובדי הוראה

12. כל תוספת לשכר או שינויים בתנאי העבודה או בכל ענין אחר המפורט בהסכם הקיבוצי מיום 16 בנובמבר 1983 שבין מדינת ישראל, מרכז השלטון המקומי ושלוש הערים הגדולות לבין הסתדרות המורים בישראל וארגון מורי בתי הספר העל-יסודיים, אשר טרם בוצעו לפני תחילת התקופה הקובעת, לא יבוצעו במהלך שנת הלימודים התשמ"ו.

סימן ה': הוראות שונות

החלה על לשכת נשיא המדינה, הכנסת ומשרד מבקר המדינה

13. לשכת נשיא המדינה, הכנסת ומשרד מבקר המדינה יקטינו את מספר עובדיהם כך שמספרן של המשרות בהם יהיה כמפורט בתוספת השניה, לפי הענין; הותקן צו לפי סעיף 9, יבוצעו גם פיתורים אלה בדרך המפורטת בסעיף 9, ויראו לענין זה את מנהל לשכת נשיא המדינה, מזכיר הכנסת והמנהל הכללי של משרד מבקר המדינה כמנהלים כלליים.

החלה על בנק ישראל

14. בנק ישראל יקטין את מספר עובדיו ב-3% לעומת מספר העובדים במשרות מלאות שהיו מועסקים בו בתחילת התקופה הקובעת; הותקן צו לפי סעיף 9, יבוצעו גם פיתורים אלה בדרך האמורה בסעיף 9, ויראו לענין זה את מזכיר הבנק כמנהל כללי.

החלה על המוסדות הלאומיים

15. הודיעו ההסתדרות הציונית העולמית, הסוכנות היהודית לארץ ישראל, הקרן הקיימת לישראל וקרן היסוד — המגבית המאוחדת לישראל, לשר האוצר, על רצונן לתאם פעולות עם הממשלה בדבר ביצוע חוק זה, יחולו עליהן הוראות חוק זה כאילו היו גוף ציבורי;

דברי הסבר

עבודתם. לאור המצוקה התקציבית מוצע לדחות ביצוע ההסכם לשנה אחת.

סעיפים מוצע כי הקטנת כוח האדם בלשכת נשיא 13 ו-14 המדינה, הכנסת, משרד מבקר המדינה ובנק ישראל תיעשה ללא התערבות של הרשות המוסמכת.

סעיף 15 מוצע כי הפחתת הפיצוי המיוחד והקטנת כוח האדם במוסדות הלאומיים ייעשו על פי פנייתן לשותף פעולה עם הממשלה בביצוע חוק זה.

מוצע להסמיך את ראש הממשלה ושר האוצר לקבוע נוהל פיתורים מקוצר. במקרה שישתמשו בסמכות זו וכדי להבטיח ביצוע ההפחתה בכוח האדם מוצע להסמיך את שר האוצר והשר הנוגע בדבר או מי שהם מינו לענין זה לפעול במקום המנהל הכללי של כל משרד או גוף ציבורי אם אותו מנהל כללי אינו מפעיל את סמכותו.

סעיף 12 על פי ההסכם עם הסתדרות המורים בישראל וארגון מורי בתי הספר העל-יסודיים, זכאים עובדי ההוראה להטבות נוספות בשכרם ובתנאי

ולענין סעיף 2 (ב) דין הודעה כאמור כדין פעולה לפי חוק זה; לענין זה, מי שבסמכותו להחליט על פיטורי עובד בכל אחד מן הגופים האמורים ייראה כמנהל כללי, וגובר הסוכנות היהודית ייראה כרשות מוסמכת לגביהם.

הוראות הרשות
המוסמכת

16. (א) הרשות המוסמכת רשאית לתת הוראות בכל הנוגע לביצוע סימנים ב' ו-ג' לפרק זה.

(ב) הוראה או צו של הרשות המוסמכת על פי פרק זה, יכול שיהיו מותנים בתנאים או מוגבלים בזמן, בסכום או בדרך אחרת, ויכול שיחולו על סוגי עובדים, סוגי מעבידים, ענפי עבודה או מקומות עבודה, או שיקבעו הוראות שונות לפי סוגי עובדים, סוגי מעבידים, ענפי עבודה או מקומות עבודה, והכל לפי שיקול דעתה של הרשות המוסמכת.

(ג) קבעה הרשות המוסמכת לפי סעיף 4(ב) פיצוי בשיעור מופחת לגבי מי שמקבל שכר מאת גוף ציבורי, יופחת באותו שיעור שכרו של עובד של גוף ציבורי המועסק מחוץ לישראל ושכרו משולם במטבע חוץ.

מסירת מידע

17. (א) כל מנהל כללי וכל מעביד חייבים למסור לרשות המוסמכת, לפי דרישתה, בדרך ובמועדים שקבעה בדרישה, כל מידע שיש בו צורך לביצוע פרק זה.

(ב) לא יגלה אדם מידע שהגיע אליו כרשות מוסמכת אלא לצורך ביצוע עבודתו או לביצוע חוק זה או על פי צו של בית משפט בקשר להליך משפטי.

סייג

18. לענין חוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963, לא תישמע טענה כי עקב תחולתו של פרק זה חלה הרעה מוחשית בתנאי עבודתו של עובד, או נוצרו נסיבות שביחסי עבודה שבהן אין לדרוש ממנו כי ימשיך בעבודתו.

פרק ג': מס יסף

19. בסימן זה —

פרשנות

- (1) תהא לכל מונח המשמעות שיש לו בפקודת מס הכנסה;
- (2) "בסיס המס" — הכנסה חייבת, למעט הכנסת עבודה והכנסה מהשקעות ציבור כמשמעותן בחוק להגנה על השקעות הציבור בישראל מנכסים פיננסיים, התשמ"ד-1984;
- (3) "הכנסת עבודה" — הכנסה לפי סעיף 2(2) או 2(5) לפקודת מס הכנסה, למעט תשלומים לבעל שליטה כמשמעותו בסעיף 32(9) לפקודה, בחברת מעטים כמשמעותה בסעיף 76 לפקודה, ולמעט תשלומים לקרוב כמשמעותו בסעיף 76 לפקודה.

דברי הסבר

סעיפים מוצע להטיל מס חד-פעמי בשנת המס 1985 19 עד 24 על כל הכנסה שאינה הכנסת עבודה או הכנסה מהשקעות ציבור מוגנות, בשיעור של 8½% ממס ההכנסה שהייתם בו על אותה הכנסה. הגביה תיעשה בעיקר על ידי תוספת למקדמות מס הכנסה ולניכוי במקור של תשלומי מס הכנסה.

סעיפים מוצע להרשות את שר האוצר או מי שהוא 16 ו-17 הסמיך לענין זה לתת הוראות בענין הקפיאת השכר והפחתת כוח האדם בגופים ציבוריים, ולדין רוש לשם כך מידע ממנהלים כלליים של גופים ציבוריים וממעבידים אחרים.

8 ס"ח התשכ"ג, עמ' 136.
9 ס"ח התשמ"ד, עמ' 178.

החלת המס ושיעורו
20. אדם החייב במס הכנסה על בסיס המס לגבי שנת המס 1985 ישלם מס יסף בשיעור של 8½% ממס ההכנסה שהוא חייב בו על בסיס המס.

מקדמות
21. מי שהייב בתשלום מקדמות על חשבון מס הכנסה לשנת המס 1985, יהא חייב בתשלום מקדמות על חשבון מס יסף (להלן — מקדמות מס יסף) בשיעור ממקדמות מס ההכנסה האמורות, כמפורט להלן:

(1) גישום שיש לו שנת מס הגילה — מקדמת מס יסף חדשית בשיעור של 10%, שתשולם יחד עם מקדמת מס ההכנסה המשתלמת החל בחודש יולי 1985 ועד תום שנת המס 1985;

(2) גישום שיש לו תקופת שומה מיוחדת שטרם נסתיימה ביום תחילתו של חוק זה — מקדמת מס יסף חדשית בשיעור של 8½% מסכום המקדמה החדשית שהוא חייב בתשלומה החל בחודש יולי 1985, כפול ב-12 ומחולק במספר החדשים שנותרו עד תום תקופת השומה המיוחדת; מקדמות מס יסף ישולמו יחד עם מקדמות מס הכנסה.

ניכוי במקור
22. מי שחייב בניכוי מס הכנסה במקור מסכום כלשהו הנכלל בבסיס המס ינכה בנוסף לסכום מס ההכנסה גם סכום מס יסף בשיעור של 10% מסכום מס ההכנסה שהוא מנכה ויעבירונו לפקיד השומה יחד עם מס ההכנסה שגילה.

יתרת מס
23. על כל תשלום מס הכנסה לשנת המס 1985 שסעיפים 21 או 22 אינם חלים עליו ייוסף תשלום מס יסף בשיעור של 8½% ממס ההכנסה.

החלת הוראות מס פקודת מס הכנסה
24. הוראות פקודת מס הכנסה יחולו, בשינויים המחוייבים, על מס יסף כאילו היה מס הכנסה.

פרק ד': קופות חולים, מפעל הפים וחברות ממשלתיות

גביית חובות מקופות חולים
25. (א) חובות כספיים שקופת חולים חייבת למדינה, רשאים שר האוצר ושר הבריאות (בסעיף זה — השרים) להורות על גבייתם מתוך כספיהם המגיעים לקופת החולים לפי כל דין.

(ב) קבעו השרים בהודעה בכתב למי שחייב להעביר כספיהם לקופת חולים את סכום החוב שקופת החולים חייבת למדינה, יעביר אותו אדם לאוצר המדינה את סכום החוב מתוך הסכומים שעליו להעביר כאמור, בשיעורים ובמועדים שקבעו השרים בהודעתם.

(ג) העתק מהודעת השרים לפי סעיף קטן (ב) יישלח לקופת החולים, והיא רשאית לערער על קביעת השרים, תוך שלושים ימים מיום קבלת ההודעה, בפני בית המשפט המחוזי בירושלים.

(ד) ערעור כאמור בסעיף קטן (ג) לא יעכב את העברת סכום החוב לאוצר המדינה בהתאם להודעת השרים.

דבריו הפבר

המגיעים לקופת לפי דין. במקרה של מחלוקת מוצע לאפשר לקופת החולים לערער בפני בית המשפט.

קופת החולים רוכשות שירותי אשפוז מן הממשלה. מוצע לאפשר את גביית החובות המגיעים לממשלה עקב כך בדרך של קיזוז מכספיהם

26. (א) כספים שיינתנו על ידי מפעל הפיס, על פי הכללים שקבע, יינתנו כמענקים ולא כהלוואות, למטרות שאישרה הממשלה.
- (ב) כספים שאמורים היו להינתן על ידי מפעל הפיס כהלוואות לרשויות מקומיות או לגוף ציבורי, יינתנו כמענקים.
- (ג) הכנסות מפעל הפיס הנובעות מהחזר הלוואות שהוא נתן, יועברו מיד לאוצר המדינה כמענק.
27. השרים כמשמעותם בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה—1975, יחד עם שר הכלכלה והתכנון, רשאים להורות לתברה ממשלתית לחלק דיבידנד בשיעור ובמועדים שיקבעו.
28. הוראות פרק זה יחולו בתקופת שמיים י"ב בתמוז התשמ"ה (1 ביולי 1985) עד יום א' בניסן התשמ"ז (31 במרס 1987).

מענקים ממפעל הפיס

דיבידנד מחברות ממשלתיות

תחולה

פרק ה': מס הכנסה

29. (א) בתקופה שבין יום י"ב בתמוז התשמ"ה (1 ביולי 1985) לבין יום א' בניסן התשמ"ז (31 במרס 1987) תיקרא פקודת מס הכנסה כאילו —
- (1) בסעיף 9 —
- (א) בפסקה (16), המלים "וקצבת זקנה וקצבת שאירים המשתלמות על פי פרק ב' " — יימחקו;
- (ב) פסקה (20)(ב) — בטלה;
- (2) בסעיף 9א, בהגדרת "קיצבה", בסופה נאמר "או קיצבת זקנה וקיצבת שאירים המשתלמות על פי פרק ב' לחוק הביטוח הלאומי";

הוראות שעת לענין פקודת מס הכנסה

דברי הסבר

סעיף 27 חברות ממשלתיות אחדות סיימו את השנה שחלפה ברווח המאפשר חלוקת דיבידנדים. מוצע לאפשר להיבן לחלק מרווחיהן כדיבידנד לבעלי המניות, ובכך להכניס סכום נוסף לתקציב המדינה.

סעיף 28 מוצע כי ההוראות בדבר גביית חובות מקופות חולים, מענקים ממפעל הפיס ודיבידנד מחברות ממשלתיות יחולו עד תום שנת הכספים 1986.

סעיף 29 לפי קצו א(1)(א) ו-א(2): מוצע כי מי שזכאי לקיצבת זקנה או קיצבת שאירים בנוסף להכנסות אחרות וביחד הן מתחייבות במס, יהיה פטור ממס רק לגבי 35% מן הקיצבה המזכה כמשמעותה בסעיף 9א לפקודת מס הכנסה.

לפי קצו א(1)(ב): מוצע לבטל את הפטור ממס הכנסה על ארוחות שנתן מעביד לעובד במקום העבודה.

סעיף 26 מוצע כי מפעל הפיס יתן מענקים בלבד וסכומם יוגבל לסכום ההכנסות נטו מעריכת הגרלות והימורים. עוד מוצע כי המענקים יינתנו למטרות שהממשלה אישרה ובכך יובטח כי הכנסות מפעל הפיס ישמשו למטרות שהן בעדיפות לאומית עליונה. לאחרונה קבעה הממשלה את המטרות הבאות לענין זה — בתחום החינוך: הקמת בתי-ספר וגני ילדים, חידוש מבנים ושיפוץ, רכישת ציוד וריהוט, רכב להסעת תלמידים, מחשבים למוסדות חינוך והתאמת מקלטים לשימוש רב תכליתי; בתחום הבריאות: הקמת תחנות ומרפאות, שיפוץ במבני בריאות, הקמת מוסדות ומעדונים לקשישים ורכישת ציוד לבתי-חולים; בתחום הרווחה: בניה ושיפוץ של כנסיות ורוחה. הוראה זו משתלבת בהוראת סעיף 45 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה—1985, האוסרת על רשויות מקומיות וגופים הנתמכים מתקציב המדינה לקבל אשראי ללא היתר.

10 ס"ח התשל"ה, עמ' 132.

(3) בסעיף 45א(א), בפסקה (2), בסופה נאמר "ולמעט קופת גמל שהיא קרן השתלמות".

(ב) (1) תחולתו של סעיף קטן (א)(1)(א) — לגבי קיצבאות המשתלמות בעד חודש יולי 1985 או אחריו;

(2) לענין שנת המס 1985 יהיו שלושה רבעים מן הסכום שלפי סעיף 9(20)(ב) לפקודת מס הכנסה לפני ביטולו לשעה בחוק זה חייבים במס;

(3) בשנת המס 1985 יהא יחיד זכאי לרבע מן הסכום שהיה זכאי לו על פי סעיף 45א לפקודת מס הכנסה אילולא האמור בסעיף קטן (א)(3).

(ג) שר האוצר רשאי לקבוע בתקנות, באישור ועדת הכספים של הכנסת, את דרכי גביית המס המגיע לפי סעיף קטן (א)(2) ואת מועדי תשלומיו.

הוראת שעה לענין נקודות קיצבה בעד ילדים

30. בתקופה שמיום י"ב בתמוז התשמ"ה (1 ביולי 1985) עד יום כ"ג בסיון התשמ"ו (30 ביוני 1986) ייקרא סעיף 40(א) לפקודת מס הכנסה כאילו במקום הרישה עד המלים "בשל כל ילד נוסף" נאמר: "יחיד תושב ישראל שיש לו פחות מארבעה ילדים זכאי לנקודת קיצבה בעד הילד השני שבמנין ילדיו ולנקודת קיצבה ורבע בעד הילד השלישי שבמנין ילדיו; יחיד תושב ישראל שיש לו ארבעה ילדים או יותר זכאי לנקודת קיצבה בעד כל אחד משני הילדים הראשונים שבמנין ילדיו ולנקודת קיצבה ורבע בעד כל ילד שמעל לשני הילדים הראשונים שבמנין ילדיו".

פרק ו': ביטוח לאומי

הוראת שעה לענין השכר הממוצע

31. לגבי החדשים יולי, אוגוסט וספטמבר 1985 ייקרא חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968 (להלן — חוק הביטוח הלאומי) כאילו בהגדרת "פיצוי" שבסעיף 1, בסופה נאמר: "וכן פיצוי מיוחד שנקבע לפי סעיף 4 לחוק הסדרים לשעת חירום במשק המדינה, התשמ"ה-1985, ואם ייקבע לפי סעיף 4 האמור פיצוי מיוחד בשיעורים שונים לפי רמת החכנסה, יחושב הפיצוי לענין קיצבאות זיקנה ושאירים לפי השיעור הגבוה של הפיצוי המיוחד".

דברי הפכר

או תשלום של מקדמה על חשבון תוספת יוקר, או תשלום פיצוי בעד התייקרויות לעובדים השכירים במשק לפי הסדר בין ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של העובדים במדינה לבין ארגון מעבידים שלדעת השר היגו ארגון יציג ונוגע בדבר".

כאמור בדברי ההסבר לסעיף 4 יבוא הפיצוי לפי הסעיף האמור במקום תוספת היוקר בחדשים יולי, אוגוסט וספטמבר.

מוצע להתאים לכך את הגדרת "פיצוי", כדי שפיצוי זה ייכלל בהגדרת "השכר הממוצע" בחישובי הגימל-אות.

לסעיף קטן (א)(3): מוצע לבטל את הזיכוי במס הכנסה שמקבל עובד עבור הפרשת חלקו לקרן השתלמות.

סעיף 30 מוצע לבטל למשך שנה אחת את נקודת הקיצבה בעד הילד הראשון במשפחות שיש להן פחות מארבעה ילדים. ראה פירוט נוסף בדברי ההסבר לסעיף 33.

סעיף 31 בהגדרת "השכר הממוצע" שבחוק הביטוח הלאומי, המשמשת בסיס לחישוב גימלאות שונות, נכלל "פיצוי" המוגדר כך:

"תשלום של תוספת יוקר המשתלמת לפי המדד

32. בתקופה שמיום י"ב בתמוז התשמ"ה (1 ביולי 1985) עד יום כ"ג בסיון התשמ"ו (30 ביוני 1986) ייקרא חוק הביטוח הלאומי כאילו —

(1) אחרי כותרת פרק ה' נאמר:

"סימן א': פרשנות";

(2) בסעיף 104(א), בסופו נאמר:

"נקודת קיצבה" — כמשמעותה בסעיף 33 לפקודת מס הכנסה";

(3) אחרי סעיף 104 נאמר:

"סימן ב': קיצבת ילדים";

(4) במקום סעיף 105 נאמר:

105. הורה מבוטח זכאי לקיצבת ילדים חדשית לפי סימן זה כמפורט להלן:

"זכות לקיצבת
ילדים

(1) אם יש לו פחות מארבעה ילדים — בעד כל ילד שמעל לילד הראשון שבמנין ילדיו;

(2) אם יש לו ארבעה ילדים או יותר — בעד כל ילד.

(5) בסעיף 109, במקום סעיף קטן (א) נאמר:

"(א) (1) קיצבת הילדים לחודש למי שיש לו פחות מארבעה ילדים תהיה —

(א) לפי ערך נקודת קיצבה — בעד הילד השני שבמנין ילדיו של ההורה;

(ב) לפי ערך נקודת קיצבה ורבע — בעד הילד השלישי שבמנין ילדיו של ההורה;

(2) קיצבת הילדים לחודש למי שיש לו ארבעה ילדים או יותר תהיה —

(א) לפי ערך נקודת קיצבה — בעד כל אחד משני הילדים הראשונים שבמנין ילדיו של ההורה;

(ב) לפי ערך נקודת קיצבה ורבע — בעד כל ילד מעל לשני הילדים הראשונים שבמנין ילדיו של ההורה."

(6) אחרי סעיף 116 נאמר:

"סימן ג': תשלום בעד ילד ראשון למבוטחים מסויימים

דבריו הסבר

סעיף 109(א) קובע כי קיצבת הילדים תהיה לפי ערך נקודת קיצבה בעד כל אחד משני הילדים הראשונים ולפי ערך נקודת קיצבה ורבע בעד כל ילד נוסף.

סעיף 32 לפסקאות (1) עד (5):

סעיף 105 לחוק הביטוח הלאומי קובע כי הורה מבוטח זכאי לקיצבת ילדים חדשית בעד כל ילד.

תחולה
117. (א) סימן זה יחול על מבוטח שיש לו לא יותר משלושה ילדים.
(ב) סעיפים 119 ו-120 לא יחולו על מבוטח שהוא חבר קיבוץ או חבר מושב שיתופי.

תשלום למבוטחים מסויימים
118. (א) לענין סעיף זה —
"קיצבה" — קיצבת זיקנה, קיצבת שאירים, קיצבת תלוים לפי פרק ג' או פרק ט' או קיצבת נכות לפי פרק ו' או הענקה המשתלמת כקיצבה חדשית לפי פרק ט', או גימלת זיקנה מיוחדת או גימלת שאירים מיוחדת המשולמות על פי הסכם לפי סעיף 200.

(ב) המוסד ישלם למפורטים להלן תשלום לפי ערך נקודת קיצבה אחת:

- (1) לזכאי שמשולמת לו קיצבה;
- (2) לזכאי לתשלום לפי חוק המזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב—1972;¹¹
- (3) לזכאי לגימלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א—1980.¹²

בפסקאות (1) ו-(3), "זכאי" — מבוטח, למעט אשה נשואה.

תשלום על ידי מעביד
119. (א) לענין סעיף זה —
"עובד" — לרבות חייל בשירות קבע בצבא-הגנה לישראל, שוטר וסוהר, והוא הורה מבוטח, למעט אשה נשואה, שעובד אצל מעביד אחד ועבד אצלו לפחות חמישה עשר ימים, שבועים קיבל שכר, ולא פחות משמונים שעות עבודה בפועל בחודש;

"הכנסה" — הכנסה מהמקורות המפורטים בסעיף (2) לפקודת מס הכנסה, ולגבי החדשים יולי ואוגוסט 1985 — הכנסה כאמור החייבת בתשלום דמי ביטוח.

(ב) עובד שיש לו בחודש פלוני הכנסה שאינה עולה על 80% מהשכר הממוצע, ישלם לו מעבידו בעד אותו חודש סכום השווה לערך נקודת קיצבה אחת.

דברי הסבר

80% מהשכר הממוצע, ושלהם לא יותר משלושה ילדים, ישולם תשלום בגובה נקודת קיצבה, במקום הקיצבה בעד הילד הראשון שבחוק זה מוצע לבטלה לשנת.

מוצע כי במשפחות שלהן עד שלושה ילדים לא תשולם קיצבה בעד הילד הראשון, במשך שנה אחת.

למסקנה (6): מוצע כי למקבלי קיצבאות שונות, ולעובדים ושאינם עובדים שהכנסתם אינה עולה על

11 ס"ח התשל"ב, עמ' 87.
12 ס"ח התשמ"א, עמ' 30.

(ג) התשלום לפי סעיף קטן (ב) בעד חודש פלוני ישולם יחד עם השכר בעד אותו חודש; לא שולם בזמן יראוהו כשכר מולן לענין חוק הגנת השכר, התשי"ח—1958.¹³

(ד) המוסד יחזיר למעביד את הסכומים ששילם כאמור בסעיף קטן (ב).

(ה) הסכום ששולם לעובד לפי סעיף קטן (ב) והוחזר למעביד על ידי המוסד לפי סעיף קטן (ד), לא יובא בחשבון לצורך קביעת הכנסתו של המעביד.

120. (א) מי שאינו עובד כמשמעותו בסעיף 119 והכנסתו בחישובה החדשי בעד חודש פלוני אינה עולה על 80% מהשכר הממוצע, למעט אשה נשואה, יהיה זכאי בעד אותו חודש לתשלום מאת המוסד לפי ערך גקודת קיצבה אחת.

(ב) בסעיף זה, "הכנסה" — הכנסה שהיתה חייבת בתשלום מקדמות דמי ביטוח אלולא האמור בסעיף 7 (ג) לחוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 52), התשמ"ד—1984.¹⁴

121. על אף האמור בסימן זה, ישלם המוסד תשלום לפי ערך גקודת קיצבה אחת לאשה נשואה החיה בנפרד מבעלה, שעמה נמצאים לא יותר משלושה ילדים, אם היא זכאית לקיצבה כמשמעותה בסעיף 118 (א) או לגימלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א—1980, או אם הכנסתה בחודש פלוני אינה עולה על 80% מהשכר הממוצע.

122. (א) זכאי אדם בעד חודש פלוני לתשלום לפי סעיף 118 ולתשלום לום לפי סעיפים 119 או 120, יהיה זכאי רק לתשלום לפי ערך גקודת קיצבה אחת.

(ב) דין תשלום לפי סימן זה כדין קיצבת ילדים, אולם סעיף 110 לא יחול עליו.

123. השר רשאי לקבוע בתקנות הוראות בדבר —

(1) חובת מעביד למסור למוסד דין וחשבון על הסכומים ששילם כאמור בסעיף 119 ועל העובדים שלהם שולמו;

(2) החזר הסכומים כאמור בסעיף 119 (ד), לרבות תשלום ריבית והפרשי הצמדה עליהם;

(3) סוגי מקרים שבהם תשלום לפי סימן זה, ישולם בידי המוסד במקום המעביד, או בידי גוף אחר שהסכים לכך במקום המוסד.

תשלום לשאינו עובד

תשלום לאשה החיה בנפרד מבעלה

הוראות מיוחדות

תקנות

13 ס"ח התשי"ח, עמ' 86.

14 ס"ח התשמ"ד, עמ' 48.

33. (א) בחוק הרשויות המקומיות (פטור חיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה), התשי"ג—1953¹⁵ —

(1) סעיף 2 — בטל;

(2) בסעיף 3, פסקאות (1), (8), (9) ו-(11) — בטלות.

(ב) בשנת הכספים 1985 יהיו חייבים מי שהיו פטורים לפי הסעיפים האמורים בסעיף קטן (א), בתשלום שלושה רבעים מן הארנונה שהיו חייבים בה ללא הפטור; שר הפנים יקבע בתקנות הוראות בדבר הדרכים והמועדים לתשלום הארנונה כאמור.

דברי הסבר

אחוז או יותר מכשרו לעבודה כתוצאה מחבלה שנחבל בה לאחר יום ט"ז בכסלו התש"ח (29 בנובמבר 1947) עקב פעולות האיבה במלחמת השחרור וכי אין לו, ואין הוא מסוגל להשיג פרנסה די מחייתו — כל עוד הוא במצב האמור;

(4) נכה הזכאי לתגמולים לפי חוק גכי המלחמה בנאצים, התשי"ד—1954 — כל עוד הוא זכאי כאמור;

(5) מי שזכאי לתגמולים לפי חוק המשטרה (נכים ונספים), התש"ו—1955 — כל עוד הוא זכאי כאמור;

(6) בן משפחה של חייל שנספה במערכה הזכאי לתגמולים לפי חוק משפחות החיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"א — 1950 — כל עוד הוא זכאי כאמור;

(7) מי שהוגדר בתקנות כשארזו של אדם שנפטר כתוצאה מחבלה שנחבל בה כאמור בפסקה (3) — כל עוד הוא בגדר ההגדרה האמורה;

(8) מי שנמנה עם חיל המשטרה, כמשמעותו בפקודת המשטרה, פרט לאדם שנחשב לשוטר לפי חלק ד' או חלק ה' לאותה פקודה — כל עוד הוא נמנה כאמור;

(9) מי שנמנה עם שירות בתי הסוהר, כמשמעותו בפקודת בתי הסוהר, 1946 — כל עוד הוא נמנה כאמור;

(10) מי שזכאי לתגמולים לפי חוק שירות בתי הסוהר (נכים ונספים), התש"ד—1960 — כל עוד הוא זכאי כאמור;

(11) מי שמשרת כשומר, כמשמעותו בחוק חסינות בניני הכנסת, התשי"ב—1952, כל עוד הוא משרת כאמור.

סעיפים 2 ו-3 לחוק הרשויות המקומיות (פטור חיילים, נפגעי מלחמה ושוטרים מארנונה), התשי"ג—1953, קובעים לאמור:

"פטור

2. אלה יהיו פטורים בתקופות האמורות להלן, מתשלום כל ארנונה שהיו חייבים בה אלמלא חוק זה:

(1) מי שמשרת שירות סדיר בצבא-הגנה לישראל לפי חוק שירות בטחון, התש"ט—1949 (בסעיף זה — חייל), כל עוד הוא חייל כאמור ועד תום ארבעה חדשים מיום שחרורו;

(2) הורה של חייל, המוכיח להנחת דעתה של הרשות המקומית שבמקום מגוריו, כי פרנסתו היתה על החייל סמוך לפני תחילת שירותו וכי אין לו, ואין הוא מסוגל להשיג, פרנסה די מחייתו — כל עוד הוא במצב האמור, וכל עוד החייל פטור לפי פסקה (1).

פטור חלקי

3. אלה יהיו פטורים, בתקופות האמורות להלן, מתשלום שני שלישים של ארנונה שהיו חייבים בה אלמלא חוק זה:

(1) מי שמשרת שירות סדיר בצבא-הגנה לישראל שלא לפי חוק שירות בטחון, התשי"ט—1959 [נוסח משולב], או שהוא משרת במוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים או בשירות בטחון כללי — כל עוד הם משרתים כאמור;

(2) נכה הזכאי לתגמולים לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט—1959, כל עוד הוא זכאי כאמור;

(3) מי שמוכיח להנחת דעתה של הרשות המקומית שבמקום מגוריו, כי איבד חמישים

15 ס"ח התשי"ג, עמ' 62.

פרק ח': אגרת לימוד

34. אחרי סעיף 9 לחוק אגרת לימוד במוסדות להשכלה גבוהה (הוראת שעה), התשמ"ה—1985, יבוא:
- א. מי שלומד בבית מדרש למורים ולגננות ישלם לאוצר המדינה, באמצעות בית המדרש שבו הוא לומד, אגרה לכל אחת משנות הלימודים התשמ"ו והתשמ"ז, והוראות חוק זה יחולו, בשינויים המתוייבים.
- דין המדינה
- תחולה על בתי מדרש למורים
35. חוק זה יחול גם על המדינה.
- עונשין
36. העובר על הוראה מהוראות חוק זה או על תקנה, צו או הוראת מינהל שניתנו לפיו, דינו — מאסר שנה.
- אחריות כנהל
37. האגיד שעבר על הוראה מהוראות חוק זה רואים כאחראי לעבירה גם כל חבר הנהלה, מנהל או פקיד אחראי של אותו תאגיד, ואפשר להביאו לדין ולהענישו כאילו עבר הוא את העבירה, אם לא הוכיח אחת מאלה:
- (1) שהעבירה נעברה שלא בידיעתו;
- (2) שנקט בכל האמצעים הנאותים כדי למנוע את התאגיד מלעבור את העבירה.
- ביטול תקנות שעת חירום
38. (א) תקנות שעת חירום (הסדרים לשעת חירום במשק המדינה), התשמ"ה—1985 ז' (להלן — התקנות), למעט תקנות 25, 26, 29, 40 ו-42 — בטלות, ואולם כל

דברי הסבר

סעיף 38 הוראות אחדות שנכללו בתקנות שעת חירום (הסדרים לשעת חירום במשק המדינה), התשמ"ה—1985, היו בתחומים שניתן להסדירם בחקיקת משנה רגילה. עם החלפת תקנות שעת החירום האמורות בחוק, מוצע כי אותם נושאים לא ייכללו בחוק אלא יוסדרו בדרכים הרגילות לכך. תקנה 25 קבעה הפחתת מס ערך מוסף על עסקה ועל יבוא טובין מ-17% ל-15%; תקנה 26 קבעה הפחתת מס ערך מוסף על מלכר"ים ומוסדות כספיים מ-17% ל-15%; תקנה 29 קבעה פטור ממס על פקדון תושב (מיחוד) שהונהג בתיקון להיתר הפיקוח על המטבע, התשל"ח—1978; בתקנה 40 הוסדרה הפסקת בניה של בנייני ציבור, ותקנה 42 הסמיכה את נגיד בנק ישראל לקבוע באישור הממשלה הוראות לפי חוק בנק ישראל, התשי"ד—1954, אף ללא אישור של המועצה המייעצת או הועדה המייעצת. מוצע כי כל התקנות האמורות יפקעו עם התקנת התקנות או הוראות המינהל שיהליפו אותן, או בתום שלושה חדשים מיום התקנת תקנות שעת החירום, לפי המוקדם.

הפטור, המלא או החלקי, מתשלום הארנונה הכללית, המוענק בסעיפים אלה לאנשי כוחות הבטחון, גורם מדי שנה לרשויות המקומיות לאבדן הכנסה עצמית בשיעור של מאות מיליוני שקלים, בלא שתהא לכך הצדקה. הארנונה הכללית משולמת עבור אספקת שירותים ואין מקום לכך שהיא תהווה מכשיר להטבת חמריית עם קבוצות אוכלוסין שונות. בנוסף, אין אנשי כוחות הבטחון הזכאים לפטור כאמור נמנים יותר עם בעלי ההכנסות הגמוכות במשק, כפי שהיה המצב בתחילת שנות החמישים כאשר החוק נתקבל. יצוין שגם הועדה הממלכתית לעניני השלטון המקומי (ועדת זנבר) המליצה לבטל פטורים אלה.

מוצע לפיכך לבטל את הפטורים שהוענקו לאנשי כוחות הבטחון מתשלום ארנונה כללית.

סעיף 34 מוצע כי תלמיד בבית מדרש למורים ולגננות ישלם בשנות הלימודים התשמ"ו והתשמ"ז אגרת לימוד בשיעור שחל על תלמידים במוסדות להשכלה גבוהה לפי חוק אגרת לימוד במוסדות להשכלה גבוהה (הוראת שעה), התשמ"ה—1985.

16 ס"ח התשמ"ה, עמ' 132.
17 ק"ת התשמ"ה, עמ' 1612.

פעולה שנעשתה לפי התקנות לפני פרסומו של חוק זה יראוה כפעולה שנעשתה כדין וכל זכות או חיוב שנבעו מן התקנות לפני פרסומו של חוק זה יעמדו בתקפם.

(ב) תקפה של תקנה 25 לתקנות יפקע עם פרסומו של צו מס ערך מוסף (שיעור המס על עסקה ועל יבוא טובין) (מס' 2), התשמ"ה—1985, או בתום שלושה חדשים מיום התקנת התקנות, לפי המוקדם.

(ג) תקפה של תקנה 26 לתקנות יפקע עם פרסומו של צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכרי"ם ומוסדות כספיים) (תיקון מס' 2), התשמ"ה—1985, או בתום שלושה חדשים מיום התקנת התקנות, לפי המוקדם.

(ד) תקפה של תקנה 29 לתקנות יפקע עם פרסומו של צו מס הכנסה (פטור ממס על ריבית על פקדון תושב (מיוחד)), התשמ"ה—1985, או בתום שלושה חדשים מיום התקנת התקנות, לפי המוקדם.

(ה) תקפה של תקנה 40 לתקנות יפקע עם פרסומו של צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (פיקוח על בניה) (תיקון), התשמ"ה—1985, או בתום שלושה חדשים מיום התקנת התקנות, לפי המוקדם.

(ו) תקפה של תקנה 42 לתקנות יפקע עם מינוי מועצה מייעצת וועדה מייעצת לפי חוק בנק ישראל, התשי"ד—1954¹⁸, או בתום שלושה חדשים מיום התקנת התקנות, לפי המוקדם.

39. תחילתו של חוק זה ביום י"ב בתמוז התשמ"ה (1 ביולי 1985).

תחילה

40. שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

ביצוע ותקנות

תוספת ראשונה

(סעיף 8 (א))

סעיף התקציב	המשרד	שיא כוח אדם חדש
03	ראש הממשלה	603
	ראש הממשלה	189
	סטטיסטיקה	414
05	אוצר	5890
	אוצר (ראשי)	1036
	מס הבנסה ורכוש	3195
	מכס ומס ערך מוסף	1659
06	פנים	661
07	משטרה	18578
	משרד המשטרה	47
	משטרת ישראל	15572.5
	שירות בתי הסוהר	2898
	זרובה למשטרה	61

18 ס"ח התשי"ד, עמ' 152.

סעיף התקציב	המשרד	שיא כוח אדם חדש
08	משפטים	1570
	משרד המשפטים	806
	הנהלת בתי המשפט	764
	(לא כולל שופטים)	
09	חוץ	830
10	כלכלה ותכנון	52
11	מבקר המדינה	501
15	בטחון	2344
17	מינהל האזרחי	819
19	מדע ופיתוח	55
20	חינוך ותרבות	2281
	חינוך ותרבות	1871
	טלוויזיה לימודית	191
	חינוך התיישבותי	219
22	דתות	372
23	עבודה ורווחה	4100
24	בריאות	19080
25	תגמולים לנכים	64
29	בינוי ושיכון	1794
	בינוי ושיכון	698
	מינהל לבניה כפרית	130
	מחלקת עבודות ציבוריות	966
30	קליטה ועליה	403
33	חקלאות	2235
	חקלאות	1289
	מינהל המחקר החקלאי	946
34	אנרגיה ותשתית	252
36	תעשייה ומסחר	646
37	תיירות	198
40	תחבורה	795
43	מתקנת המדידות	348
89	מפעלי אוצר מדפים	153
91	מכון לפיריון העבודה	159
92	מכון לאמצעי הוראה	0
93	רכבת ישראל	1345
95	נמל יפו וחדרה	6
96	מפעלי תקשורת	4268
98	מינהל מקרקעי ישראל	485

תוספת שניה

(סעיף 13)

שיא כוח אדם חדש

39	01	בשיא המדינה
322	02	כנסת
501	11	מבקר המדינה

תיקון טעות דפוס

בהצעת חוק לתיקון פקודת רופאי השיניים, התשמ"ה—1985, שפורסמה בה"ח 1749, התשמ"ה,

עמ' 270, בסופה צ"ל:

"חבר הכנסת מאיר שגריה".

